

(Návrh)

ZÁKON

z 2004

o lobingu

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje podmienky lobingu, práva a povinnosti lobistu a pôsobnosť orgánov verejnej moci týkajúcu sa lobingu.

§ 2

Základné ustanovenia

(1) Tento zákon sa vzťahuje, s výnimkou podľa § 6 ods. 1, na lobing týkajúci sa prípravy a schvaľovania návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení vyšších územných celkov, všeobecne záväzných nariadení obce (ďalej len „predpisy“), ich zámerov a dokumentov plánovacej, koncepcnej a strategickej povahy (ďalej len „dokumenty“), ktoré sú schvaľované vládou Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), Národnou radou Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) alebo orgánmi vyššieho územného celku, mesta alebo mestských častí v Bratislave a v Košiciach (ďalej len „orgány územnej samosprávy“).

(2) Lobing je poskytovanie služieb v rámci podnikania na základe voľnej živnosti¹, ktorých predmetom je lobistický kontakt alebo činnosti, ktorých účelom je napomáhať uskutočneniu lobistického kontaktu, najmä organizovanie a koordinovanie lobistických kontaktov.

(3) Lobistickým kontaktom sa rozumie ústna alebo písomná komunikácia, vrátane komunikácie prostredníctvom technických prostriedkov, ktorej cieľom je ovplyvniť rozhodovanie orgánov verejnej moci a procesu, ktorý rozhodovaniu predchádza.

(4) Za lobistický kontakt sa nepovažuje

- a) komunikácia, ktorú inicioval verejný činiteľ alebo orgán verejnej moci v rámci alebo v súvislosti s výkonom svojej funkcie alebo pracovnej náplne,
- b) komunikácia medzi orgánmi verejnej moci a ich zamestnancami,
- c) komunikácia prostredníctvom masových komunikačných prostriedkov, ktorá nie je určená priamo konkrétnemu verejnému činiteľovi,

← - - - - Formatted: Bullets and Numbering

¹ § 25 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

- d) uplatnenie pripomienky k návrhu predpisu alebo dokumentu v rámci pripomienkového konania v súlade s predpismi upravujúcimi pripomienkové konanie,
- e) podanie sťažnosti² alebo petície³,
- f) žiadosť o poskytnutie informácie podľa osobitného zákona⁴.

(5) Verejným činiteľom sa na účely tohto zákona rozumie

- a) prezident Slovenskej republiky,
- b) poslanec národnej rady,
- c) člen vlády,
- d) vedúci ústredného orgánu štátnej správy, ktorý nie je členom vlády a jeho zástupca,
- e) vedúci orgánu štátnej správy s pôsobnosťou na celom území Slovenskej republiky a jeho zástupca,
- f) štátny tajomník,
- g) predseda vyššieho územného celku,
- h) poslanec zastupiteľstva vyššieho územného celku,
- i) starosta obce, ktorá bola vyhlásená za mesto,
- j) poslanec mestského zastupiteľstva,
- k) poslanec zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a v Košiciach,
- l) osoba, ktorá nie je uvedená v písm. a) až k), ak predkladá návrh predpisu alebo dokumentu na rokovanie vlády, národnej rady alebo orgánu územnej samosprávy.

← - - - - Formatted: Bullets and Numbering

(6) Lobistom je osoba, ktorá má oprávnenie vykonávať lobing.

(7) Spriaznenou osobou sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá je s lobovanou osobou v príbuzenskom pomere a právnická osoba, v ktorej je lobovaná osoba členom, spoločníkom, akcionárom alebo v ktorej orgánoch je členom, vrátane politických strán a hnutí.

(8) Klientom sa na účely tohto zákona rozumie osoba, v ktorej prospech alebo na ktorej žiadosť lobista vykonáva lobing; ak lobista vykonáva lobing z vlastnej iniciatívy alebo vo svoj prospech, je klientom tento lobista.

Zoznamy lobistov

§ 3

Centrálny zoznam lobistov

(1) Centrálny zoznam lobistov, ktorí vykonávajú lobing týkajúci sa predpisov alebo dokumentov, ktoré sú schvaľované vládou alebo národnou radou (ďalej len „centrálny zoznam“) vedie kancelária národnej rady. Kancelária národnej rady je povinná

² Zákon č. 158/1998 Z.z. o sťažnostiach.

³ Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 242/1998 Z.z.

⁴ Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)

centrálny zoznam zverejniť na voľne a bezplatne prístupnej internetovej stránke národnej rady. Kancelária národnej rady je tiež povinná zverejniť na internetovej stránke podľa druhej vety elektronickú adresu, na ktorú sa zasielajú žiadosti podľa ods. 2 a informácie podľa § 7 ods. 2 a 3.

(2) Lobista môže a do 14 pracovných dní odo dňa prvého vykonania lobingu podľa ods. 1 prvej vety je povinný písomne požiadať kanceláriu národnej rady o zápis do centrálneho zoznamu; zároveň s písomnou žiadosťou zašle kancelárii národnej rady kópiu žiadosti elektronickou formou.

(3) Obsahom žiadosti podľa ods. 2 je

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo alebo miesto podnikania lobistu,
- b) identifikačné číslo lobistu, ak je pridelené,
- c) právna forma lobistu,
- d) ak ide o právnickú osobu meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu štatutárneho orgánu alebo členov štatutárneho orgánu,
- e) členstvo v organizáciách lobistov, ak existuje.

← - - - Formatted: Bullets and Numbering

(4) K žiadosti sa priloží osvedčená kópia živnostenského oprávnenia vykonávať lobing.

(5) Obsahom žiadosti môže byť aj informácia o tom, v ktorej oblasti alebo v ktorých veciach vykonáva alebo plánuje vykonávať lobista lobing, ako aj informácia o tom, či lobista vykonáva alebo plánuje vykonávať lobing na úrovni rozhodovania vlády, národnej rady alebo orgánov územnej samosprávy.

(6) Ak žiadosť obsahuje náležitosti podľa ods. 2 až 4, kancelária národnej rady lobistu zapíše do centrálneho zoznamu a doručí lobistovi potvrdenie o zapísaní do centrálneho zoznamu. Lobista je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť živnostenskému úradu, v územnom obvode ktorého vykonáva živnosť, že bol zapísaný do centrálneho zoznamu; živnostenský úrad vyznačí túto skutočnosť v živnostenskom registri⁵.

(7) V centrálnom zozname sa vedú

- a) identifikačné údaje lobistu v rozsahu podľa ods. 3 a informácie podľa ods. 5, ak ich lobista uviedol,
- b) pri každom lobistovi informácie predkladané podľa § 7 ods. 2 a 3,
- c) pri každom lobistovi informácie o uložených sankciách.

← - - - Formatted: Bullets and Numbering

(8) V centrálnom zozname sa tiež vedú informácie o tom, na ktorých internetových stránkach sú vedené regionálne zoznamy podľa § 4.

(9) Kancelária národnej rady vyčiarkne z centrálneho zoznamu lobistu, ktorému zaniklo alebo bolo zrušené oprávnenie vykonávať lobing.

⁵ § 60 ods. 2 písm. i) zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

§ 4

Zoznam lobistov v územnej samospráve

(1) Úrad vyššieho územného celku vedie zoznam lobistov, ktorí vykonávajú na území vyššieho územného celku lobing týkajúci sa predpisov alebo dokumentov, ktoré sú schvaľované orgánmi vyššieho územného celku, orgánmi mesta alebo orgánmi mestských častí v Bratislave a mestských častí v Košiciach (ďalej len „regionálny zoznam“).

(2) Úrad vyššieho územného celku je povinný zverejniť regionálny zoznam na svojej voľne a bezplatne prístupnej internetovej stránke. Úrad vyššieho územného celku je tiež povinný zverejniť na internetovej stránke podľa prvej vety elektronickú adresu, na ktorú sa zasielajú žiadosti podľa ods. 3.

(3) Lobista môže a do 14 pracovných dní odo dňa prvého vykonania lobingu podľa ods. 1 je povinný písomne požiadať úrad príslušného vyššieho územného celku o zápis do regionálneho zoznamu; zároveň s písomnou žiadosťou zašle lobista aj kópiu žiadosti elektronickou formou.

(4) Na žiadosť o zápis a na zápis do regionálneho zoznamu sa použijú ustanovenia § 3 ods. 3 až 6 rovnako.

(5) V regionálnom zozname sa vedú

a) identifikačné údaje lobistu v rozsahu podľa § 3 ods. 3 a informácie podľa § 3 ods. 5, ak ich lobista uviedol,

b) pri každom lobistovi informácie predkladané týmto lobistom podľa § 7 ods. 2 a 3,

c) pri každom lobistovi informácie o uložených sankciách.

(6) V regionálnom zozname sa tiež vedú informácie o tom, na ktorej internetovej stránke je vedený centrálny zoznam.

(7) Úrad vyššieho územného celku vyčiarkne z regionálneho zoznamu lobistu, ktorému zaniklo alebo bolo zrušené oprávnenie vykonávať lobing.

Všeobecné povinnosti a obmedzenia

§ 5

Lobistický kontakt za odplatu a v prospech alebo v mene iných osôb sa zakazuje vykonať bez živnostenského oprávnenia na výkon lobingu.

§ 6

(1) Lobistický kontakt je zakázaný, ak zasahuje alebo by mohol zasahovať do rozhodovania

a) orgánov verejnej moci pri vydávaní individuálnych právnych aktov, licencií a povolení

b) vo verejnom obstarávaní,

c) o štátnej pomoci,

Formatted: Bullets and Numbering

d) o poskytovaní prostriedkov z fondov Európskej únie.

(2) Lobista nesmie pri lobovaní alebo v súvislosti s ním sľúbiť ani poskytnúť lobovanej osobe a ani spriaznenej osobe žiaden dar, iné plnenie alebo výhodu. Lobovaná osoba nesmie žiadať ani prijať od lobistu pri lobovaní alebo v súvislosti s ním žiaden dar, iné plnenie alebo výhodu pre seba alebo spriaznenú osobu.

(3) Zákaz podľa ods. 2 sa nevzťahuje na lobovanou osobou alebo spriaznenou osobou nevyžiadaný dar alebo iné plnenie v sume do jednej tretiny sumy životného minima⁶, poskytnuté lobistom pri jednej príležitosti, najviac však v sume životného minima⁶ za jeden mesiac, ktoré sa zvyknú poskytovať na základe obchodných zvyklostí pri lobingu a ktoré nie sú v rozpore s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

(4) Verejný činiteľ nesmie byť v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom právnom vzťahu s lobistom. Verejný činiteľ nesmie vykonávať pre lobistu inú činnosť za odmenu pre seba alebo spriaznenú osobu.

(5) Zákaz podľa ods. 2 a 4 sa nevzťahuje na odmenu za vedeckú, prednáškovú, publikačnú alebo obdobnú činnosť ak nepresahuje obvyklú odmenu poskytovanú za tieto činnosti.

(6) Verejný činiteľ podľa § 2 ods. 5 písm. a) a c) až f) a predseda národnej rady zverejňujú na voľne prístupnej internetovej stránke orgánu, v ktorom vykonávajú svoju funkciu, svoj pracovný program najneskôr 10 pracovných dní po uskutočnení zverejňovaných pracovných stretnutí.

(7) Pracovným programom sa na účely tohto zákona rozumie časový harmonogram pracovných stretnutí s uvedením miesta a dátumu stretnutia a stručným zhrnutím jeho obsahu.

§ 7

Práva a povinnosti lobistov

(1) Lobista, ktorý je zapísaný v centrálnom zozname má právo na vstup do národnej rady. Lobista, ktorý je zapísaný v regionálnom zozname má právo na vstup do príslušného zastupiteľstva vyššieho územného celku, mestského zastupiteľstva alebo zastupiteľstva mestskej časti v Bratislave a v Košiciach. Bezpečnostné opatrenia, ktoré sú ustanovené pre vstup osôb nie sú ustanoveniami prvej a druhej vety dotknuté.

(2) Lobista, ktorý je zapísaný v centrálnom zozname, je povinný pravidelne, vždy do posledného dňa kalendárneho štvrtroka oznámiť kancelárii národnej rady za predchádzajúci štvrtrok písomne a aj elektronickou formou

a) zoznam lobistických kontaktov s uvedením

1. kedy a akým spôsobom sa uskutočnili,

⁶ Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. orgánu, v ktorom pôsobí verejný činiteľ, u ktorého uskutočnil lobistický kontakt,

Formatted: Bullets and Numbering

3. dokumentu alebo predpisu, ktorého sa lobistický kontakt týkal.

- b) ku každému lobistickému kontaktu údaj o tom, či a v akej sume alebo akého druhu dar, iné plnenie alebo výhodu pri ňom alebo v súvislosti s ním poskytol podľa § 6 ods. 3 alebo 5.

(3) Lobista, ktorý je zapísaný v centrálnom zozname, je povinný každoročne do 31. marca oznámiť písomne a aj elektronickou formou kancelárii národnej rady za predchádzajúci kalendárny rok

- a) sumu príjmov, ktoré získal za výkon lobingu a sumu výdavkov, ktoré vynaložil na lobing, a to v štruktúre podľa druhu príjmov a výdavkov,

b) zoznam klientov, ak klient súhlasí so zverejnením.

Formatted: Bullets and Numbering

(4) Lobista, ktorý je zapísaný v regionálnom zozname, je povinný pravidelne, vždy do posledného dňa kalendárneho štvrťroka oznámiť úradu príslušného vyššieho územného celku za predchádzajúci štvrťrok písomne a aj elektronickou formou informácie v rozsahu podľa ods. 2.

(5) Lobista, ktorý je zapísaný v regionálnom zozname, je povinný každoročne do 31. marca oznámiť písomne a aj elektronickou formou úradu príslušného vyššieho územného celku za predchádzajúci kalendárny rok informácie v rozsahu podľa ods. 3.

§ 8

Ohlasovacia povinnosť

(1) Právnická osoba alebo podnikateľ, ktorý nevykonáva lobing v rámci svojho podnikania a ktorý vykoná lobistický kontakt týkajúci sa predpisov alebo dokumentov, ktoré sú schvaľované vládou alebo národnou radou, je povinný do 30 dní odo dňa vykonania lobistického kontaktu oznámiť kancelárii národnej rady písomne a aj elektronickou formou údaje v rozsahu podľa § 7 ods. 2.

(2) Kancelária národnej rady zverejní oznámenie podľa ods. 1 na internetovej stránke podľa § 3 ods. 1. Tieto oznámenia sa zverejňujú oddelene od centrálného zoznamu a zo zverejnenia musí byť zrejmé, že nejde o lobistický kontakt vykonaný lobistom.

(3) Právnická osoba alebo podnikateľ, ktorý nevykonáva lobing v rámci svojho podnikania a ktorý vykoná lobistický kontakt týkajúci sa predpisov alebo dokumentov, ktoré sú schvaľované orgánmi územnej samosprávy, je povinný do 30 dní odo dňa vykonania lobistického kontaktu oznámiť úradu príslušného vyššieho územného celku písomne a aj elektronickou formou údaje v rozsahu podľa § 7 ods. 2.

(4) Úrad vyššieho územného celku zverejní oznámenie podľa ods. 3 na internetovej stránke podľa § 4 ods. 2. Tieto oznámenia sa zverejňujú oddelene od regionálneho zoznamu a zo zverejnenia musí byť zrejmé, že nejde o lobistický kontakt vykonaný lobistom.

Správne delikty a sankcie

§ 9

(1) Lobistovi, ktorý nedodrží lehoty podľa § 3 ods. 2, § 4 ods. 3 alebo § 7 ods. 2 až 5 uloží živnostenský úrad pokutu 2,000,- Sk.

(2) Lobistovi, ktorý úmyselne uvedie nesprávne alebo nepravdivé údaje v žiadosti podľa § 3 ods. 2 alebo § 4 ods. 3 uloží živnostenský úrad pokutu do 10,000,- Sk.

(3) Lobistovi, ktorý uvedie nesprávne alebo nepravdivé údaje v oznámení podľa § 7 ods. 2 až 5 uloží živnostenský úrad pokutu od 10,000,- do 100,000,- Sk.

(4) Lobistovi, ktorý poruší zákaz podľa § 6 ods. 1 alebo 2 uloží živnostenský úrad pokutu od 100,000,- Sk do 200,000,- Sk.

(5) Lobistovi, ktorý poruší ustanovenie § 6 ods. 4 uloží živnostenský úrad pokutu od 100,000,- Sk do 200,000,- Sk.

(6) Osobe, ktorá poruší zákaz podľa § 5 uloží živnostenský úrad pokutu do sumy poskytnutej alebo dohodnutej odplaty.

(7) Ak je lobistovi uložená pokuta podľa ods. 1, je lobista povinný splniť povinnosť, za nesplnenie ktorej mu bola pokuta uložená, v náhradnej lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty. Ak túto povinnosť v náhradnej lehote nesplní, zvyšuje sa pokuta za porušenie tejto povinnosti päťnásobne za každé ďalšie porušenie tejto povinnosti, najviac však do sumy 200,000 Sk.

(8) Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o živnostenskom podnikaní⁷.

§ 10

(1) Právnickej osobe alebo podnikateľovi, ktorý poruší povinnosť podľa § 8 ods. 1 alebo 3 sa uloží pokuta 5,000,- Sk. Na konanie o správnom delikte podľa prvej vety je vecne príslušný obvodný úrad.

(2) Na konanie o správnom delikte podľa ods. 1 sa použije všeobecný predpis o správnom konaní⁸.

(3) Osobe, ktorá nie je lobistom a ktorá poruší zákaz podľa § 6 ods. 1 sa uloží pokuta od 100,000,- Sk do 500,000,- Sk. Na konanie o priestupku podľa prvej vety je vecne príslušný obvodný úrad.

(4) Na konanie o priestupku podľa odseku 3 sa použije všeobecný predpis o priestupkoch⁹.

⁷ Zákon č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁸ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

⁹ Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

§ 11

(1) Živnostenský úrad je povinný informovať o uložení pokuty podľa § 9, okrem § 9 ods. 6, o uložení iných sankcií podľa všeobecného predpisu o živnostenskom podnikaní⁷ vo veciach týkajúcich sa lobingu a o zrušení alebo zániku živnostenského oprávnenia vykonávať lobing

a) kanceláriu národnej rady, ak ide o lobistu, ktorý je zapísaný v centrálnom zozname,

b) úrad príslušného vyššieho územného celku, ak ide o lobistu, ktorý je zapísaný v regionálnom zozname.

Formatted: Bullets and Numbering

(2) Kancelária národnej rady zverejní v centrálnom zozname uložení pokutu spolu s informáciou, za porušenie akej povinnosti bola uložená. Zo zverejnenia podľa prvej vety musí byť zrejmé, ktorého lobistu sa uložená sankcia týka.

(3) Povinnosť podľa ods. 2 sa vzťahuje na úrad vyššieho územného celku rovnako, ak ide o lobistu, ktorý je zapísaný v regionálnom zozname.

(4) Ak kancelária národnej rady alebo úrad vyššieho územného celku zistí porušenie ustanovení tohto zákona, informuje o tom orgán, ktorý je oprávnený konať o uložení sankcie podľa § 9 alebo 10.

§ 12

Porušenie povinnosti uloženej podľa tohto zákona verejnému činiteľovi sa považuje za porušenie povinnosti, ktoré je možné sankcionovať podľa všeobecného predpisu o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných činiteľov¹⁰.

§ 13

Prechodné ustanovenia

(1) Osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona vykonávajú lobing, sú povinné do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona splniť ohlasovaciu povinnosť podľa všeobecného predpisu o živnostenskom podnikaní⁷.

(2) Oznámenia podľa § 7 ods. 2 a 4 sa za rok 2005 podávajú jedenkrát, do 31. decembra 2005, za obdobie odo dňa účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2005. Oznámenia podľa § 7 ods. 3 a 5 sa podávajú za rok 2005 za obdobie odo dňa účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2005.

§ 14

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2005.

¹⁰ Ústavný zákon č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.